

Nr 121

Av herr Persson, Einar, m. fl., om upphävande av bestämmelsen om kyrkoherdes självskrivenhetsprincip som ordförande i kyrkorådet.

Det torde numera höra till undantagen att en viss person är självskriven som ledamot och ordförande i en kommunal nämnd eller styrelse. Den s. k. självskrivenhetsprincipen har under årens lopp blivit alltmer begränsad. Det måste därför anses fullt riktigt, efter nutida begrepp, att en kommunal nämnd eller styrelse själv väljer sin ordförande. Det är därför förvånansvärt att detta självskrivenhetsbegrepp fortfarande finns kvar, när det gäller kyrkorådet. Här är således kyrkoherden, enligt § 46 i lagen om församlingsstyrelse för landet, eller den hans ämbete förvaltar självskriven ledamot och ordförande i kyrkorådet.

Redan när nuvarande lagbestämmelse på detta område genomfördes vid 1930 års riksdag yrkades genom motioner avslag på denna självskrivenhetsprincip. När detta gällde denna princip så uttalade konstitutionsutskottet följande beträffande ett förslag om att kyrkoherden skulle vara självskriven ordförande i kyrkostämma och kyrkofullmäktige: »På olika områden har tillämpningen av självskrivenhetsprincipen i fråga om allmänna värv blivit allt mera begränsad. Det måste anses överensstämmande med nutida uppfattning, att en beslutande församling äger att själv utse sin ordförande. Den kommunala självstyrelsen har numera nått en sådan utveckling och allmänheten förvärvat sådan vana att handhava kommunala angelägenheter, att det synes naturligt, att ordförande, även i församlingens beslutande organ, tillsättes genom val.»

Detta uttalande som konstitutionsutskottet gjorde vid detta tillfälle när det gällde ordförandeskapet i kyrkostämma eller kyrkofullmäktige äger också i dag sin fulla tillämpning när det gäller ledamotskapet eller ordförandeskapet i kyrkorådet. Det måste vara en odemokratisk ordning att en person skall vara självskriven som ledamot eller ordförande i en kommunal nämnd. Vid den tid, då denna bestämmelse genomfördes, hade den kanske ett visst berättigande. I vår tid har den ingen som helst uppgift att fylla och har för länge sedan överlevt sig själv. Det torde inte alltid vara så att en självskriven ordförande är den mest lämplige när det gäller att besätta en så pass viktig post som ordförande i kyrkorådet. Det finns säkerligen många personer inom en församling, som skulle kunna fylla denna uppgift som ordförande i kyrkorådet på ett fullt tillfredsställande sätt. På många håll skulle det enbart vara till stor fördel, om man till denna post hade möjligheter att

välja en ung driftig person. Genom nuvarande ordning är denna möjlighet stängd. Nu har man inga som helst möjligheter att välja den mest dugande till detta förtroendeuppdrag, utan nu är valet klart på förhand. Det är därför på tiden, att det här sker en lagändring, så att denna självskrivenhetsprincip bringas ur världen på detta område.

På grund av vad ovan anförts hemställas,

I. att riksdagen måtte besluta upphäva bestämmelsen om kyrkoherdes självskrivenhetsprincip som ordförande i kyrkorådet.

II. att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till härför erforderliga lagändringar.

Stockholm den 26 januari 1955

Einar Persson

Jakob Grym

William Ohlsson

Nr 122

Av herr **Osvald**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om investeringsavgift för år 1955, m. m.

(Lika lydande med motion nr 164 i Andra kammaren)

Stockholm den 26 januari 1955

Hugo Osvald